

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-11 У. 10289/16 (2011)
9. фебруар 2017. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Тамбурковски Баковић, председника већа, Љиљане Максимовић и Зорице Китановић, чланова већа, са судиским саветником Весном Мутавцић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца А.А., из ...,, чији је пуномоћник Јован Михајловић, адвокат из Зрењанина, Савезничка 2/а, поднетој против туженог Војне поште 4522 Батајница, ради поништења решења, инт. број 39-6 од 24. јануара 2011. године, у извршењу Одлуке Уставног суда, број Уж-3160/2014 од 16. јуна 2016. године, у предмету престанка службе, у нејавној седници већа, одржаној дана 9. фебруара 2017. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Војне поште 4522 Батајница, инт. број 39-6 од 24. јануара 2011. године, и **ВРАЋА** предмет надлежном органу на поновно одлучивање.

II **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени орган, Војна пошта 4522 Батајница, да тужиоцу, А.А., из ...,, надокнади трошкове управног спора у износу од 17.870,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Управног суда III-4 11 У. 2112/11 од 19. фебруара 2014. године, одбијена је тужба тужиоца А.А., из ..., поднета против решења Војне поште 4522 Батајница, инт. број 39-6 од 24. јануара 2011. године, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против решења Војне поште 6834 Батајница, инт. број 200-1 од 27. јула 2005. године, којим је тужиоцу престала служба у ВСЦГ због укидања радног места, са даном 31. августом 2005. године, са отказним роком од 30 дана и правом на једнократну отпремнину у висини дванаестоструког износа бруто плате са даном престанка службе, коју је остварио за месец који претходи месецу у коме му престаје служба.

Против наведене пресуде А.А. је Уставном суду изјавио уставну жалбу.

Уставни суд је Одлуком, Уж-3160/2014 од 16. јуна 2016. године, ставом 1. изреке, усвојио уставну жалбу А.А. и утврдио да је пресудом Управног суда III-4 11 У. 2112/11 од 19. фебруара 2014. године, подносиоцу уставне жалбе повређено право на

правично суђење, зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије; ставом 2. изреке, поништио пресуду Управног суда III-4 11 У. 2112/11 од 19. фебруара 2014. године, и одредио да исти суд донесе нову одлуку о тужби подносиоца уставне жалбе поднетој против решења Војне поште 4522 Батајница, инт. број 39-6 од 24. јануара 2011. године; ставом 3. изреке, усвојио уставну жалбу А.А. и утврдио да је у управном поступку, који је вођен пред Војном поштом 6834 Батајница, у предмету инт. број 200-1, повређено право подносиоца уставне жалбе на суђење у разумном року, зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије; ставом 4. изреке, утврдио право подносиоца уставне жалбе на накнаду нематеријалне штете, у износу од 800 евра, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, која се исплаћује на терет буџетских средстава-раздео Министарства правде, у року од четири месеца од дана достављања ове одлуке Министарству правде.

Према образложењу Одлуке Уставног суда, подносилац уставне жалбе засновао је жалбу, као и тужбу у управном спору, на тврдњи да је у управном поступку погрешно утврђено да је укинута радно место на које је био распоређен, уместо да је утврђено смањење броја извршилаца на том радном месту и, сагласно томе, спроведен одговарајући комисијски поступак. Како је подносилац уставне жалбе навео да није био упознат ни са једним доказом изведеним у управном поступку, који се спроводи ради омогућавања странци да пружи потребне податке и брани своја права и законом заштићене интересе, Уставни суд је оцено да се ради о уставноправном разлогу који је потребно претходно испитати приликом оцене о повреди права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије. Ово са разлога што је подносилац уставне жалбе тек из образложења другостепеног решења сазнао да су у управном поступку изведени докази увидом у: извод из Одлуке министра одбране о организацијско-мобилизацијским променама, стр. пов. број 165-2 од 25. јула 2005. године, акт Министарства одбране-Сектор за људске ресурсе-Управа за организацију, пов. број 892-2 од 11. јула 2008. године, акт Националне службе за запошљавање-Филијала за град Београд, број 0110-101-230/2009 од 22. децембра 2009. године и писане изјаве лица постављених у истој војној пошти у време престанка службе подносиоца уставне жалбе, које исправе, у спроведеном управном поступку, али ни током управног спора, нису биле достављене подносиоцу уставне жалбе ради изјашњења. С обзиром да се решење о престанку службе цивилног лица у Војсци, применом одредбе члана 143. тачка 9) Закона о Војсци Југославије, доноси у посебном испитном поступку, Уставни суд је оценио да се све битне чињенице за одлучивање у конкретном случају могу утврдити тек када се подносиоцу уставне жалбе омогући правилно учешће у поступку. Ово значи да је Управни суд требало да испита да ли су у поступку, који је претходио доношењу оспореног решења, правилно примењене одредбе које се односе на сâм поступак. Како оспорена пресуда не садржи разлоге за наведену оцену, Уставни суд сматра произвољним став Управног суда који се односи на законитост оспореног решења, а са становишта меродавног процесног права.

Уставни суд је констатовао да се могућност да подносилац уставне жалбе заснује радни однос у другом предузећу, установи или државном органу на радном месту које одговара његовој стручној спреми, могла утврдити на основу података Националне службе за запошљавање. Међутим, иако је постојање могућности за постављење на одговарајуће радно место, стицање стручне оспособљености преквалификацијом односно доквалификацијом, за рад у Војсци и Министарству одбране, у периоду до престанка службе подносиоца уставне жалбе, могла да испита

Управа за кадрове, као унутрашња организациона јединица Сектора за људске ресурсе, другостепени орган и Управни суд, оцену о немогућности обезбеђивања неког од права из члана 144. став 1. Закона о Војсци Југославје засновали су на наведеном акту Националне службе за запошљавање, при чему нису образложили како је утврђено да подносилац уставне жалбе, у релевантном периоду, није могао да заснује радни однос на радном месту које одговара његовој стручној спреми.

Уставни суда је, затим, напоменуо да није надлежан да утврђује да ли су испуњени услови за престанак службе подносиоца уставне жалбе, чије постојање се утврђује у поступку који мора бити спроведен у складу са законом.

Према одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/06), одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.

Чланом 171. Устава утврђено је да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда (став 1.); да Уставни суд својом одлуком уређује начин њеног извршења, када је то потребно (став 2.); а да се извршење одлука Уставног суда уређује законом (став 3.).

Одредбом члана 104. став 1. Закона о Уставном суду (“Сл. гласник РС”, бр. 109/07...18/13), прописано је да су државни и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне и друге организације, удружења грађана или верске заједнице дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда.

Одредбом члана 89. став 2. Закона о Уставном суду (“Службени гласник РС”, бр. 109/07...18/13), прописано је да када Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом или радњом повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, може поништити појединачни акт, забранити даље вршење радње или одредити предузимање друге мере или радње којом се отклањају штетне последице утврђене повреде или ускраћивања зајемчених права и слобода и одредити начин правичног задовољења подносиоца.

Поступајући у извршењу одлуке Уставног суда, којом је поништена пресуда Управног суда III-4 11 У. 2112/11 од 19. фебруара 2014. године, Управни суд је испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима (“Сл. гласник РС”, бр. 111/09), поново оценио наводе тужбе, одговор на тужбу, као и списе ове управне ствари, па је нашао да је тужба основана.

Управни суд је овај спор решио без одржавања усмене расправе, сагласно члану 33. став 2. Закона о управним споровима, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Тужбом, поднетом Управном суду, дана 24. фебруара 2011. године, тужилац је оспорио законитост решења туженог органа због непоступања по правилима поступка, неправилне примене закона и нетачно утврђеног чињеничног стања. Навео је да је био запослен на радном месту “радио прислушкивач” у Војној пошти 6834 Батајница, а не на формацијском месту, како је то наведено у ожалбеном и оспореном решењу. Истакао је да је, у оквиру наведене војне поште, био распоређен формацијски, и то на формацијско место “...” у 1. одељење 2. вода чете “А”. Навео је да је на истом радном месту било запослено 23 ЦЈ на служби у Војсци, да је са 31. августом 2005. године, служба престала још четворици ЦЈ, а да су, затим, на исто радно место, запослена три ЦЈ. Све ово указује на чињеницу да радно место није

укинуто, већ да је смањен број извршилаца. Истакао је да је одредбом члана 44. Уредбе о служби цивилних лица у Војсци СЦГ, прописано да се за утврђивање разлога за смањење броја извршилаца због којих цивилном лицу на једном радном месту престаје служба, образује комисија, која у конкретном случају није образована. С обзиром да тужени четири пута доноси решење на штету тужиоца, сматра да су се стекли услови да Суд, применом члана 43. Закона о управним споровима, донесе пресуду којом ће преиначити оспорено решење, усвојити жалбу тужиоца и преиначити првостепено решење. Како је оваквим поступцима туженог органа претрпео штету у виду измакле добити, и то за период од 31. 08. 2005. године, па до 31. 03. 2010. године, то потражује износ од 839.231,00 динара, на коју околност је предложио извођење доказа вештачењем од стране вештака економске струке. Предложио је да Суд преиначи оспорено решење, усвоји жалбу тужиоца и поништи ожалбено решење. Предложио је, такође, да Суд утврди да тужилац има право да буде запослен на радном месту "...” у Војној пошти 6834 Батајница у временском периоду, почев од 31. 08. 2005. године до 10. 03. 2008. године, и да му је то право противправно ускраћено, као и да обавезе тужени орган да тужиоцу надокнади материјалну штету на име изгубљене добити, у износу од 839.231,00 динара, са припадајућом каматом. Уколико не донесе одлуку у спору пуне јурисдикције, тужилац је предложио да Суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и обавезе тужени орган да тужиоцу накнади трошкове управног спора, према приложеном трошковнику.

Тужени орган је, одговором на тужбу, остао код разлога образложења оспореног решења, и предложио је да Суд тужбу одбије.

Према образложењу оспореног решења, тужени орган је одлуку као у диспозитиву наведеног решења донео из разлога што је Одлуком о организацијско-мобилизацијским променама у Министарству одбране и Војсци Србије и Црне Горе, стр. пов. број 1615-2 од 25. јула 2005. године, у радио извиђачкој чети "А", број 201401, у 2. воду (радио прислушни ВФ), у 1. одељењу (радио прислушно ВФ), укинуто ФМ ЦЛ радио прислушкивач, ВЕС 62001, ССС, ГРМ 07/620, на које је тужилац био постављен решењем првостепеног органа, пов. број 27-35 од 29. септембра 2004. године. Како није било могућности да се тужиоцу обезбеди неко од права из члана 144. став 1. тач. 1) и 2) Закона о Војсци Југославије, што потврђује и поднесак Националне службе за запошљавање-Филијала за град Београд, број 0110-101-230/2009 од 22. децембра 2009. године, то је тужиоцу престала служба уз право на једнократну отпремнину из члана 144. став 2. тачка 1) наведеног закона. Тужени орган је, код наведеног, применом одредбе члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву оспореног решења.

Пресудом Управног суда III-4 11 У. 2112/11 од 19. фебруара 2014. године, одбијена је тужба тужиоца поднета против решења туженог органа од 24. јануара 2011. године, јер је Суд нашао да је правилно поступио тужени орган када је одлучио као у диспозитиву оспореног решења, зато што је из доказа у спису утврђено да је радно место тужиоца укинуто, а из поднеска Националне службе за запошљавање је утврђено да није било могуће обезбедити тужиоцу неко од права из члана 144. став 1. тач 1) и 2) Закона о Војсци Југославије, због чега је, по оцени Суда, правилном применом одредбе члана 143. тачка 9) наведеног закона тужиоцу престала служба у Војсци без његове сагласности. Будући да је отклонио повреду правила поступка на које је Управни суд указао у пресуди 12 У. 14117/10 (2009) од 25. новембра 2010 године, у чијем извршењу је оспорено решење донето, Управни суд је одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

Одредбом члана 143. тачка 9) Закона о Војсци Југославије (“Службени лист СРЈ”, бр. 43/94...37/02 и “Службени лист СЦГ”, бр. 7/05 и 44/05), који је био на снази у време одлучивања о престанку службе тужиоца, било је прописано да цивилном лицу у Војсци престаје служба без његове сагласности, ако се укида радно место на које је распоређено или се смањује број извршилаца на једном радном месту.

Одредбом члана 144. став 1. наведеног закона, прописано је да цивилном лицу у Војсци чије се радно место укида или се смањује број извршилаца на једном радном месту престаје служба ако му се претходно није могло обезбедити једно од следећих права: заснивање радног односа у другом предузећу, установи или државном органу на радном месту које одговара његовој стручној спреми (тачка 1); стицање стручне оспособљености, доквалификације или преквалификације за рад у Војсци или заснивање радног односа у предузећу, установи, односно државном органу (тачка 2.). ставом 2. наведеног члана, прописано је да цивилно лице у Војсци коме се није могло обезбедити једно од права из става 1. овог члана има право на једнократну отпремнину у висини дванаестоструког износа бруто плате са даном престанка службе, коју је лице остварило за месец који претходи месецу у коме му престаје служба (тачка 1.), новчану накнаду и друга права по прописима о запошљавању државе чланице на чијој територији је било у служби (тачка 2.).

Одредбом члана 148. став 1. Закона о Војсци Југославије прописано је, између осталог, да цивилно лице у Војсци коме служба престаје без његове сагласности има дужност и право да остане на раду од 30 дана до 3 месеца (отказни рок), а да о дужини отказног рока одлучује надлежни старешина.

Полазећи од цитираних одредаба чл. 166. и 171. Устава Републике Србије, члана 104. став 1. Закона о Уставном суду и цитираних одредаб Закона о Војсци Југославије, Управни суд налази да се оспорено решење не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да је донето уз повреде правила поступка прописане одредбама члана 199. став 2. и члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и “Службени гласник РС”, бр. 30/10). Ово с тога што у оспореном решењу нису дати јасни и разумљиви разлози на којима се заснива одлука туженог органа, односно наводи из образложења оспореног решења не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву истог. Како је решење о престанку службе цивилног лица у Војсци, на основу цитиране одредбе члана 143. тачка 9) Закона о Војсци Југославије, морало бити донети у посебном испитном поступку, уз омогућавање тужиоцу да се о свим изведеним доказима изјасни, а како је то право тужиоцу ускраћено, образложење оспореног решења не садржи разлоге због којих је баш тужиоцу престала служба, а не неком другом запосленом, као ни јасне разлоге престанка службе. Ово са разлога што је Одлуком о организацијско-мобилизацијским променама у Министарству одбране и Војсци СЦГ, стр. пов број 1615-2 од 25. јула 2005. године, у Радио-прислушној чети “А” број 2201401, у 2. воду, у 1. одељењу, на ФМ радио-прислушкивач, ВЕС 2200, ФЧ свІк-зст, ПГ 19, одређено седам уместо пет извршилаца и укинута ФМ ЦЛ ..., ВЕС 62001 ССС, ГРМ 07/620, а тужиоцу је служба престала због укидања радног места, иако је повећан број извршилаца на ФМ на које може бити постављено и цивилно лице. Такође, образложење оспореног решења не садржи ни разлоге због којих се тужиоцу није могло обезбедити ниједно од права из члана 144. став 1. Закона о Војсци Југославије, јер је о томе одлучено само на основу акта Националне службе за запошљавање, без изјашњења Управе за кадрове, а код чињенице да је повећан број извршилаца за ФМ предвиђених за војна лица на које

може бити постављено и цивилно лице.

Тужени орган ће у поступку поновног одлучивања по жалби отклонити повреду правила поступка на које му је указано овом пресудом и своју одлуку засновати на примедбама Суда, сагласно одредби члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Како је Суд наложио туженом органу да отклони повреду правила поступка на које је указано овом пресудом, то нису испуњени услови из члана 43. Закона о управним споровима да Суд реши ову правну ствар у спору пуне јурисдикције и уместо органа донесе одлуку, како је то тужилац предложио у тужби.

Са изнетих разлога, Управни суд је, применом одредаба члана 40. став 2. у вези члана 42. став 1. Закона о управним споровима одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Разматрајући захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, Суд је имао у виду да из списка произлази да је у вези с покретањем и вођењем овог спора, имао трошкове у висини награде адвокату за састав тужбе, које је Суд, применом тар. броја 43. у вези с чланом 15. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), одредио у износу од 16.500,00 динара, као и трошкове у висини судске таксе за тужбу и пресуду, које је Суд, применом тарифног броја 28. став 1. и тарифног броја 29. став 1. тачка 2. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94...31/09), одредио у износима од по 390,00 динара односно 980,00 динара. С тога је, сагласно одредбама чл. 150, 153. став 1. и члана 154. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14), чија је сходна примена прописана одредбом члана 74. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу II диспозитива ове пресуде.

О захтеву тужиоца за накнаду трошкова управног поступка Суд није одлучио, јер о овим трошковима, према одредбама члана 104. став 4. и члана 107. став 1. Закона о општем управном поступку, одлуку доноси орган управе који доноси решење којим се поступак завршава.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 9. фебруара 2017. године, III-11 У. 10289/16 (2011)

Записничар
Весна Мутавцић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Тамбурковски Баковић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СР/ИО